

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра психології та суспільно-гуманітарних наук

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)
навчальної дисципліни «Вступ до фаху»
на 2024/2025 навчальний рік

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма здобуття освіти	заочна
Рік підготовки, семестр	1 рік/1 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	4/120
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладачів

1. Викладачі: *Андросович Ксенія Анатоліївна*, професор кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, доктор психологічних наук, старший дослідник, *Засєкін Артур Анатолійович*, доцент кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидат психологічних наук.

Робочий кабінет (№102), графік роботи: понеділок-п'ятниця 10:00-18:00.

2. Віртуальний офіс: E-mail: k.androsovykh@istu.edu.ua, a.zasekin@istu.edu.ua посилення на вебінар Google Meet в Google classroom, графік консультацій: четвер 16:00-18:00.

Більше інформації про викладачів можна знайти на сторінці [кафедри](#) офіційного сайту Університету.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: сприяння професійній ідентифікації здобувачів освіти через усвідомлення основних функцій психолога у різних сферах професійної діяльності; вимог до його особистості, організації його трудової діяльності, знайомство з завданнями психологічної практики у різних галузях.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з базовими знаннями щодо
 - теоретико-методологічної основи психології як науки та професії;
 - проблематику загальної та спеціальної психології;
 - сутність професійної діяльності психолога;
 - особливостей діяльності психолога в різних сферах соціальної практики (система освіти, військова сфера, спорт, правоохоронні органи, мистецтво, наука, культура, медицина,

бізнес і економіка тощо), її завдань, функцій та цілей;

- етичних принципів психологічної діяльності;
- форми професійної взаємодії психологів;
- кваліфікаційних вимог до особистості психолога та шляхів вдосконалення професійних якостей й здібностей психолога;
- проблематику професійного становлення психолога в різних напрямках;
- сформувати в здобувачів вищої освіти внутрішню професійну мотивацію до саморозвитку.
- **формування умінь:**
 - дотримуватись основних положень етичного кодексу психолога;
 - вільно орієнтуватися в сучасних напрямках діяльності психолога;
 - застосовувати та пояснювати основні поняття та категорії психологічної діяльності;
 - аргументовано висловлювати і відстоювати власну думку у обговорюванні дискусійних питань щодо актуальних проблем психолога в сучасному суспільстві;
 - складати професіограму психолога;
 - складати резюме на першоджерела.
- **розвиток у здобувачів таких комунікаційних навичок:**
 - взаємодіяти, вступати у комунікацію, доступно та зрозуміло доносити результати психодіагностичного обстеження, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності;
 - командної роботи при колективному обговоренні проблемних ситуацій та комплексних завдань.
- **формування здатності застосовувати знання та навички самостійно та відповідально:**
 - демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності;
 - дотримуватись етичних принципів у професійній діяльності психолога;
 - відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (внутрішню професійну мотивацію).

Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Пререквізити: базові знання повної загальної середньої освіти.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Андросович К.А., Засєкін А.А. Психологія: вступ до фаху; навч.посібн. для студ. закл. вищої освіти. Київ : ТОВ «ТРОПЕЯ», 2024. 196 с.
2. Артюхова В.В. Загальна психологія: прикладний аспект. навч. посібн. Харків: ХНУПС, 2017. 216 с.
3. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія: Практикум: навч. посіб. Київ: Каравела, 2019. 280 с.
4. Дуткевич Т.В. Практична психологія: вступ до спеціальності. Київ: Центр учбової літератури. 2020. 256с.
5. Кузьо О. Основи психологічної практики: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.

Допоміжні

1. Берегова Н. П., Колба В. Р. Формування професійної компетентності у майбутніх психологів. *Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців* : тези доповідей IX Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Хмельницький, 22 квітня 2021) / [ред.колегія: Є. М. Потапчук (голов. ред.), В. К. Гаврилькевич, Л. О. Подкоритова] ; М-во освіти і науки України, Хмельницький нац. ун-т, Каф. психол. та педагог. [та ін.]. Хмельницький : Кафедра психології та педагогіки ХНУ, 2021. 108 с., С.5.
2. Гурницька О. В. Особливості роботи практичного психолога у процесі абілітації . *Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців* : тези доповідей IX Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Хмельницький, 22 квітня 2021) / [ред.колегія: Є. М. Потапчук (голов. ред.), В. К. Гаврилькевич, Л. О. Подкоритова] ; М-во освіти і науки України, Хмельницький нац. ун-т, Каф. психол. та педагог. [та ін.]. Хмельницький : Кафедра психології та педагогіки ХНУ, 2021. 108 с., С.23-26.
3. Іванова О. В., Москалюк, С.І. Корсун. Психологія: вступ до спеціальності. навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 166с.
4. Москальова А. С., Брюховецька О. В. Психологія: вступ до спеціальності: навч.-метод. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 216 с.
5. Неурова А.Б., Капінус А.С., Грицевич Т.Р. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості: навч.посіб. Львів : НАСВ. 2016. 181 с.
6. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 206 с.

Інформаційні ресурси

1. Бельська Н. А., М. Ю. Мельник, М. М. Новгородська. Діагностика самовизначення щодо майбутньої професії обдарованих учнів ліцею : метод рек-ції. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2020. 36 с.
https://lib.iitta.gov.ua/723037/1/Metod%20rekoment%20Melnik_v%20pechat.pdf
2. Варій М. Й. Загальна психологія: підр. [для студ. вищ. навч. закл.]. [3-є вид.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. С. 134–149. URL:
<http://194.44.152.155/elib/local/r298.pdf>
3. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. [вид. 3-є, перероб. та доп.]. Київ: Центр учбової літератури, 2008. С. 26–37. URL:
http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/627/Maksimenko_S.D. - Zagal'na psihologiya.pdf
4. Панок В. Г. Теоретичні проблеми визначення сутності практичного психолога [Електронний ресурс]. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Сер.: Психологічні науки. 2013. Т. 2, Вип. 11. С. 223-228. Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2013_2_11_43
5. Етика професійної діяльності психолога. 15 запитань та відповідей. URL:
<https://www.treatfield.com/field/therapy-ethics>
6. Як розвинути силу волі. <https://kanal.dim.tv/yak-rozvynuty-sylu-voli-porady->

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГА В РІЗНИХ СФЕРАХ ПРАКТИКИ			
Тема 1. Фундаментальна та прикладна психологія			
	Лекція 1 - 1 год.		
	Самостійна робота – 14 год	*Див. примітку	
Тема 2. Наукові напрямки та підходи у психології			
	Лекція 2- 1 год.		
	Практичне заняття 1 – 2 год.	Перевірка завдань самостійної роботи, домашнього завдання у вигляді презентацій	30
	Самостійна робота – 14 год	*Див. примітку	
Тема 3. Методологічні основи психологічного пізнання			
	Лекція 3 – 1 год.		
	Самостійна робота – 13 год	*Див. примітку	
Тема 4. Види психологічної діяльності			
	Лекція 4 - 1 год.		
	Самостійна робота – 13 год	*Див. примітку	
Тема 5. Професійна етика практичних психологів. Соціальна відповідальність.			
	Лекція 5 – 1 год.		
	Самостійна робота – 13 год	*Див. примітку	
Тема 6. Психологічне консультування			
	Лекція 6 – 1 год.		
	Самостійна робота – 13 год	*Див. примітку	
Тема 7. Психологічна діагностика. Тренінгова діяльність психолога			
	Лекція 7 – 1 год.		
	Практичне заняття 2 – 2 год.	Перевірка завдань самостійної роботи, індивідуального завдання, усне опитування	30
	Самостійна робота – 13 год	*Див. примітку	
Тема 8. Шляхи професійного зростання психолога			
	Лекція 8 - 1 год.		
	Самостійна робота – 13 год	*Див. примітку	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль 1 (2 год)	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

***Примітка.** Завдання та запитання з матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Заводі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);
- орієнтовані критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Орієнтовані критерії](#)). Разом із тим, практичні заняття та завдання самостійної роботи оцінюються у 30 балів. Критерії оцінки практичного заняття: 26-30 балів: роботу оформлено з дотриманням встановлених вимог; студент демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; проявляє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання. 25-11 балів: оформлення роботи в цілому відповідає встановленим вимогам; студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно викладає матеріал; демонструє здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі може аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використовує фактичні та статистичні дані. 10 - 6 балів: у роботі здійснено поверхневий аналіз основних аспектів проблеми; використані джерела не дають можливості повністю розкрити проблему; поданий матеріал не відповідає змісту теми і свідчить про нездатність студента зрозуміти її зміст; робота в цілому оформлена згідно з правилами, але є суттєві недоліки. 5-1 бали: завдання виконане частково; студент не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно; текст письмового повідомлення є повністю ідентичним тексту підручника чи конспекту або іншому джерелу, завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті теми наукового повідомлення; 0 балів – робота відсутня.
- Правила призначення заохочувальних балів. Заохочувальні бали: здобувач може набрати додаткові бали: підготувати тези на наукову студентську конференцію та участі у ній - 5 балів; участь у роботі наукового гуртка кафедри «Психологічні студії» - 5 балів.
- Визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти. Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни».
- Максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальною, інформальною освітою (через процедуру визнання, яка регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;

- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченому у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Class Room;
- викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Class Room;
- при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
- індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено професором кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук, доктором психологічних наук Ксенією АНДРОСОВИЧ, доцентом кафедри

психології та суспільно-гуманітарних наук, кандидатом психологічних наук Артуром ЗАСЕКІНИМ.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)

Ухвалено рішенням кафедри психології та суспільно-гуманітарних наук (протокол №1 від 29 серпня 2024 року)

Завідувачка кафедри

доктор психол. наук, Ксенія АНДРОСОВИЧ

(підпис)